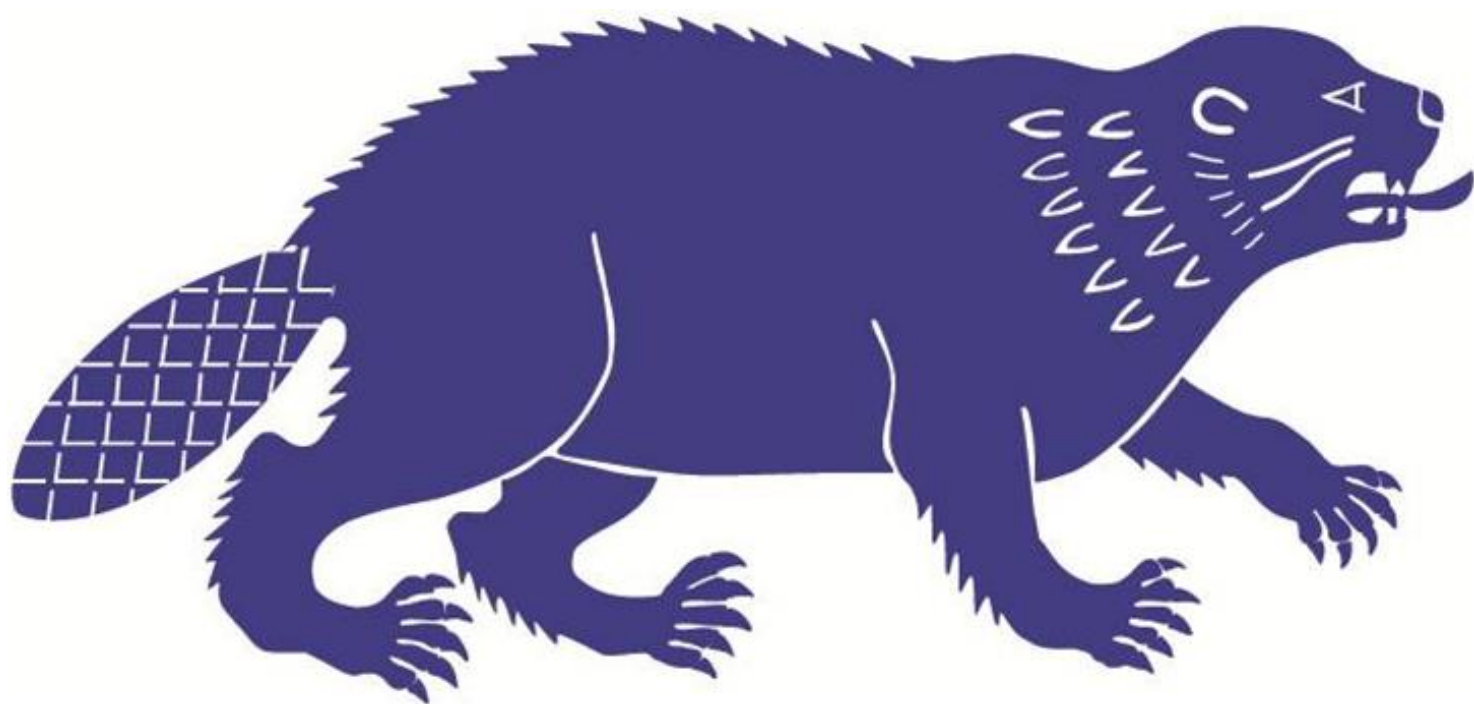

Budget 2023

BJURHOLMS KOMMUN

Innehållsförteckning

Inledning	3
Förväntningar på året.....	3
Förvaltning	4
Översikt över verksamhetens utveckling	4
Den kommunala koncernen.....	5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	6
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	8
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	11
Politiska prioriteringar	13
Balanskrav.....	14
Väsentliga personalförhållanden	14
Förväntad utveckling.....	15
Budgetrapporter	16

Inledning

Förväntningar på året

Under 2023 kommer vi att jobba för att hela kommunen ska fortsätta att vara en attraktiv kommun att jobba, bo och leva i. Vår framtid är beroende av våra kommunmedborgare. Vi har de senaste åren sett att befolkningen varit nästan oförändrad och här är min förhoppning att vi ser en rejäl ökning av inflyttning. Vi behöver bli fler i kommunen.

Budgeten och ekonomin kommer fortsatt att vara en central fråga. Därför är det viktigt att vi fortsatt får tydliga och säkra ekonomiska uppföljningar löpande under hela året.

I budgeten för 2023 räknar vi på ett plusresultat. Ska vi lyckas är det fortsatt viktigt att vi alla, både inom verksamheterna och politiskt fortsätter jobba med ekonomin och mot en ekonomi i balans. Det är viktigt att vi kan påbörja arbetet med Diamanten för att på sikt hålla nere driftskostnader och samtidigt få bra arbets- och boendemiljöer inom verksamheterna.

Vi fortsätter att planera och arbetar för att utveckla Bjurholms kommun inför framtiden!

*Christina Lidström
Kommunstyrelsens ordförande*

Förvaltning

Översikt över verksamhetens utveckling

Årsplanen är Bjurholm kommuns huvudsakliga verktyg för planering och styrning av verksamheten. Kommunfullmäktige fastställer hur kommunens samlade resurser skall prioriteras mellan och inom kommunstyrelsens och nämndernas verksamheter. Kommunfullmäktige beslutar även om vision och gemensamma målområden.

Kommunens vision:

"Bjurholms kommun ska även i framtiden vara en bra kommun och utvecklas till en av landets bästa".

De fyra grundläggande principerna som ska förstås som ett förhållningssätt till visionen är:

- Kommunen ska verka för en god planberedskap inom hela samhällssektorn.
- Vi ska samverka över alla gränser för att skapa god kvalitet och tillväxt.
- All verksamhet i Bjurholms kommun ska bedrivas professionellt. Allt arbete ska präglas av lyhördhet, öppenhet och servicetänkande samt vara brukar- och medborgarorienterat.
- Det ska finnas ett tydligt samspel mellan politiker och tjänstemän.

De gemensamma målområdena är Medborgare, Miljö samt Jämställdhet och jämlikhet.

Budgetens roll är att inom de ekonomiska ramarna och gällande lagstiftning följa visionen och de gemensamma målområdena som kommunfullmäktige har fastställt.

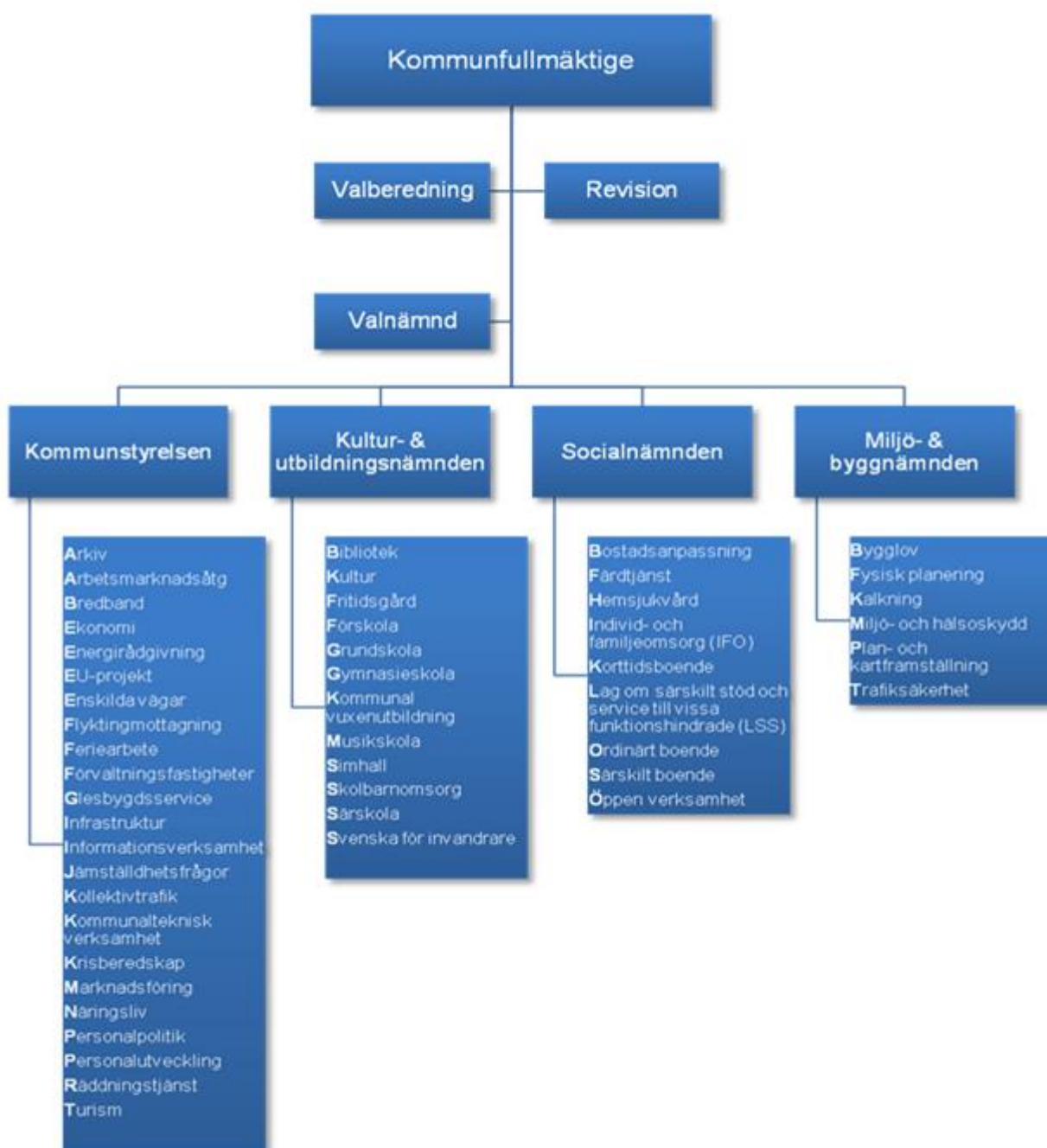
Kommunen har ett stort underskott på ca 11 633 tkr från tidigare år att återställa och planen är att återställa 3 000 tkr per år till underskottet är återställt. Bjurholms Kommun står inför en stor utmaning i att anpassa verksamheterna utifrån de ekonomiska förutsättningar som kommunen har.

Budgeten i korthet

- Budgeten för 2023 är budgeterad med ett resultat på 4 698 tkr.
- Skattesatsen är oförändrad jämfört med föregående år, 23,15%.
- Kommunstyrelsens budgetram är 25 887 tkr.
- Kultur- och utbildningsnämndens budgetram är 81 515 tkr.
- Socialnämndens budgetram är 68 849 tkr.
- Miljö- och byggnämndens budgetram är 3 170 tkr.
- Investeringsbudget för 2023 är 58 516 tkr samt investeringsplan för 2024 på 5 750 tkr, för 2025 på 2750 tkr och för 2026 2 000 tkr.
- Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning för 2023 är baserad på 2 371 invånare där varje invånare genererar en intäkt på cirka 76 000 kr.

Den kommunala koncernen

I Bjurholm drivs den kommunala verksamheten i nämnds och förvaltningsorganisationer. Under 2019 infördes arbetsutskott i kommunstyrelsen, socialnämnden och kultur- och utbildningsnämnden. Arbetsutskottet i kommunstyrelsen och nämnderna består av tre ledamöter och en ersättare. Arbetsutskottets uppgift är att förbereda ärenden inför beslut men även att fatta beslut i de olika ärenden som arbetsutskottet utsetts att hantera. I Bjurholm fyller arbetsutskottet en viktig roll med att kunna fatta politiska beslut mellan de ordinarie politiska sammanträdena under året.

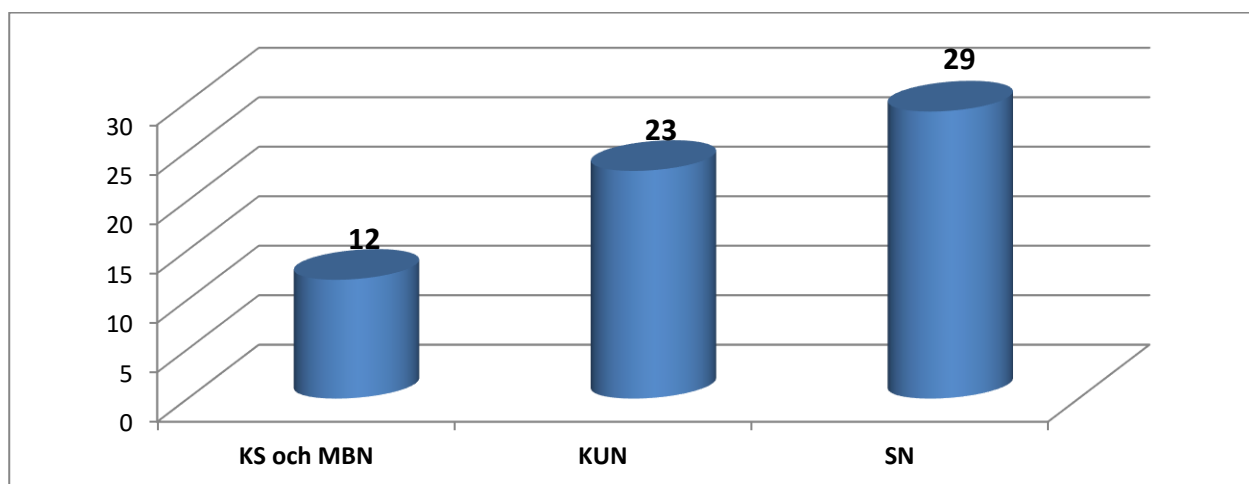

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Inför 2022 ansåg kommuner runt om i landet, och även Bjurholms Kommun, att osäkerheten i budget var hög på grund av pandemin. Inför budget 2023 gör situationen i världen, med ökade priser och ett nytt pensionsavtal, att osäkerheten är ännu högre i budget 2023. Följande risker är viktiga att beakta ur ett ekonomiskt perspektiv.

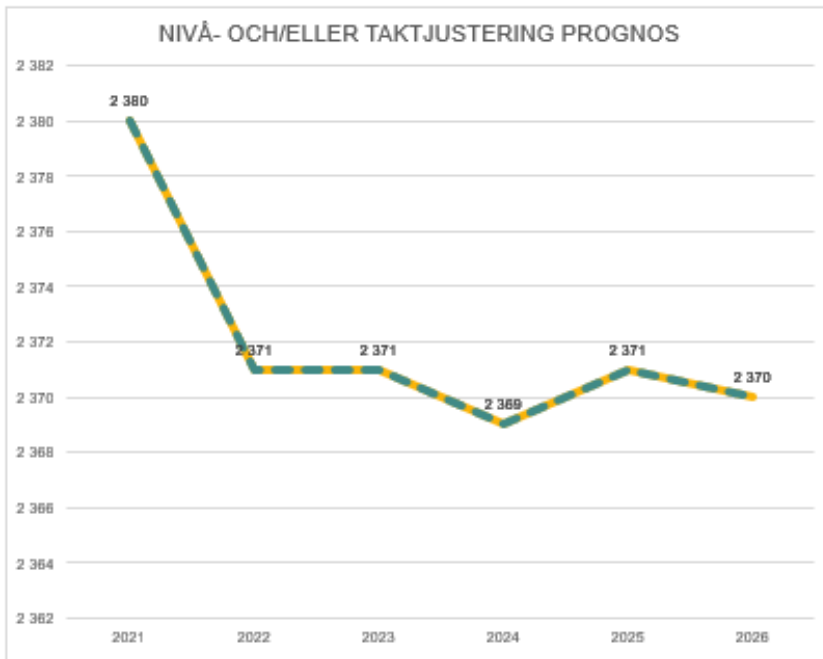
- Löneökningstakten beräknas öka från och med 2023.
- Nytt pensionsavtal från och med 1 januari 2023 där de ekonomiska effekterna för kommunen kommer att synas först i september 2023.
- Inflationen beräknas kulminera under 2022 för att sedan sjunka under 2023.
- Räntan kan höjas snabbare än väntat.
- 2023 kommer ett antal stora investeringar att göras i kommunen. Dessa rör framför allt fastighet och medarbetares säkerhet och arbetsmiljö. Kommunen anser att dessa är nödvändiga för att kunna påverka nedanstående risker. Fastigheterna kommer att energieffektiviseras för att minska kostnader men även som ett steg för att minska klimatpåverkan. Finansiering av investeringarna sker via lån.
- Kommunen står, precis som övriga landet inför utmaningar med kompetensförsörjning. Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare, och en strategi för att effektivisera och digitalisera behövs för att klara av behoven i verksamheterna inför kommande pensionsavgångar.

Tabell pensionsavgångar 2022–2031 på nämnds nivå.

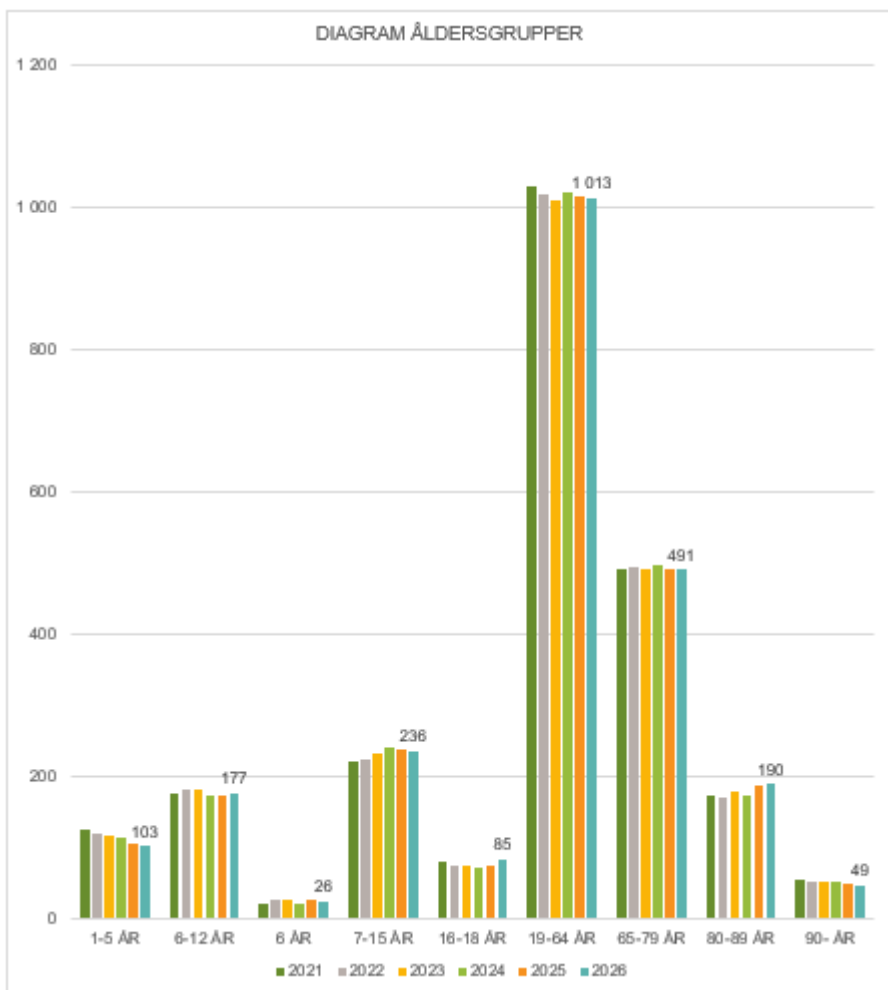
- Befolkningsutveckling. Kommunen behöver stärka sin position som en bra plats att bo och verka i för att öka och hålla i den befolkningsutveckling som kommunen hade under 2021. Kan kommunen öka sitt invånarantal kan den demografiska försörjningskvoten på sikt minskas ytterligare, ekonomin förbättras och kompetensförsörjningen säkras.

Tabell befolkningsprognos.

Källa: SCB

Tabell befolkningsprognos indelad i åldersgrupper.

Källa SCB

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Ansvarsstruktur

Kommunfullmäktiges ansvar

Kommunfullmäktige har det samlade ansvaret och styr kommunens nämnder genom att fastställa mål, reglementen och budget, för var och en av nämnderna. Kommunfullmäktige kan under löpande budgetår omorganisera medel mellan nämnder. Kommunfullmäktige ska delges uppföljningar av budget och mål. Det ska ske genom ett delårsbokslut samt ett årsbokslut.

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen är den ledande politiska nämnden och ansvarar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska begära in den uppföljning för ekonomi och verksamhet som den finner nödvändig för att ha kontroll över utvecklingen. Om beslutade inriktningsmål inte uppnås ska kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige åtgärder för att komma tillrätta med obalansen i förekommande fall. Kommunstyrelsen ska se till att fastställda reglementen för ledning och styrning tillämpas och utvecklas inom alla verksamhetsområden.

Nämndens ansvar

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med av kommunfullmäktige fastställda mål och riktlinjer samt att gällande lagstiftning och regler i övrigt följs. Nämnden ansvarar för att verksamhet bedrivs inom den av kommunfullmäktige fastställda budgetramen. Nämnden är skyldig att löpande under budgetåret utan anmodan vidta åtgärder vid befarat underskott. Uppvisar en prognos underskott ska nämnden via verksamheterna erhålla en handlingsplan. Handlingsplanen ska tydliggöra åtgärdernas effekt i tid och pengar samt dess konsekvenser och redovisas för kommunstyrelsen. Om nämnden bedömer att den av kommunfullmäktige beslutade budget är otillräcklig för att uppnå de uppsatta målen, ska nämnden i första hand vidta åtgärder för att omorganisera tillgängliga resurser inom gällande budgetram. I andra hand ska nämnden hos kommunfullmäktige aktualisera behovet av att ändra mål och inriktning för verksamheten. Varje utökning av budget ska vara finansierad. Nämnden ska rapportera till kommunstyrelsen enligt en av kommunstyrelsen fastställd plan för uppföljning eller när kommunstyrelsen finner anledning att inhämta ytterligare information om verksamhet och ekonomisk ställning.

Verksamhetschefens ansvar

Med verksamhetschef menas den högst ansvariga chef för tjänstemännen inom respektive nämnd/styrelse. Verksamhetschefen ansvarar över att följa de riktlinjer och anvisningar som är framtagna av nämnd/styrelse. Verksamhetschefen ansvarar för att verksamheten planeras och förhåller sig till den beslutade budgetramen av nämnd/styrelse.

Verksamhetsansvariges ansvar

Med verksamhetsansvarig menas den enligt attestlistan som har attestansvar över enskilda verksamheter. Verksamhetsansvarig planerar och förhåller sig till den beslutade budgetramen samt de riktlinjer och anvisningar som verksamheten har blivit tilldelad av verksamhetschef.

Målstyrningsprocessen

Kommunfullmäktige fastställde 2019-06-17 målstyrningsdokument för perioden 2019-2023 avseende kommunens verksamhetsmässiga och ekonomiska styrning.

Bjurholms kommuns vision med grundläggande principer samt de gemensamma målområdena anger vad politiken vill att verksamheterna ska sträva mot. De ska genomsyra samtliga verksamhetsområden samt gälla för mandatperioden.

Utifrån vision med grundläggande principer och gemensamma målområden beslutar fullmäktige om inriktningsmål som berör samtliga styrelse och nämnders verksamheter. Respektive styrelse och nämnd beslutar om inriktningsmål för sin egen styrelse/nämnd. Inriktningsmålen ska ange viljeinriktning, vara långsiktiga samt brytas ned i mått för mätbarhet över tid. De fastställs årligen i samband med budgetprocessen och dokumenteras i budgetplan. Medel anvisas till verksamheterna utifrån inriktningsmål med tillhörande mått och därmed har ramverket för styrning av det verksamhetsmässiga resultatet fastställts.

Verksamheterna ansvarar för hur inriktningsmålen ska verkställas. Det sker genom arbete med verksamhetsmål och aktiviteter som gör det möjligt att följa upp, analysera resultatet och föreslå åtgärder. De mätbara måtten bygger på olika undersökningar som görs av SCB, statistiska centralbyrån, KKiK, Kommunernas Kvalitet i Korshet, medborgarundersökningar samt egna undersökningar.

Budget

Kommunen får information om hur mycket skatter och bidrag som prognostiseras per budgetår. Vad som blir det verkliga utfallet baseras på befolkningsciffran den 1:e november. Ersättningsnivåerna beror inte endast på hur många invånare det är utan i vilken ålder dessa invånare är. De ålderskategorier som är i behov av den kommunala servicen ger mer ersättning än åldrar som inte har lika stort behov. Exempelvis ger antalet personer över 80 den högsta ersättningsnivån eller "prislappen" och barn som är 1-5 år har en annan prislapp.

Utifrån detta beräknas en teknisk ram till nämnderna som har "prislappsverksamheter". Prislappar bygger på en omräkning av standardkostnaden och beskriver vad det borde kosta före eventuella politiska prioriteringar (verksamheterna som har prislappar är äldreomsorg, förskola, förskoleklass, fritids, grundskola och gymnasieskola). Den tekniska ramen innefattar inte politiska prioriteringar utan den beräknas utifrån vad en medelkvalitet inom exempelvis grundskola bör kosta och är den lägsta nivån som verksamheten kan bedrivas för. Skapar Bjurholm bättre förutsättningar att bedriva en effektiv verksamhet så ska det verkliga behovet av ersättning ses över.

Efter att de tekniska ramarna är klara sker prioriteringar. Prioriteringsutrymmet blir då mellanskillnaden mellan det resultat som kommunen behöver ha och de tekniska ramarna. Prioriteringarna är endast ett år i taget. Är det en flerårig satsning måste prioriteringen ske för varje år i planperioden.

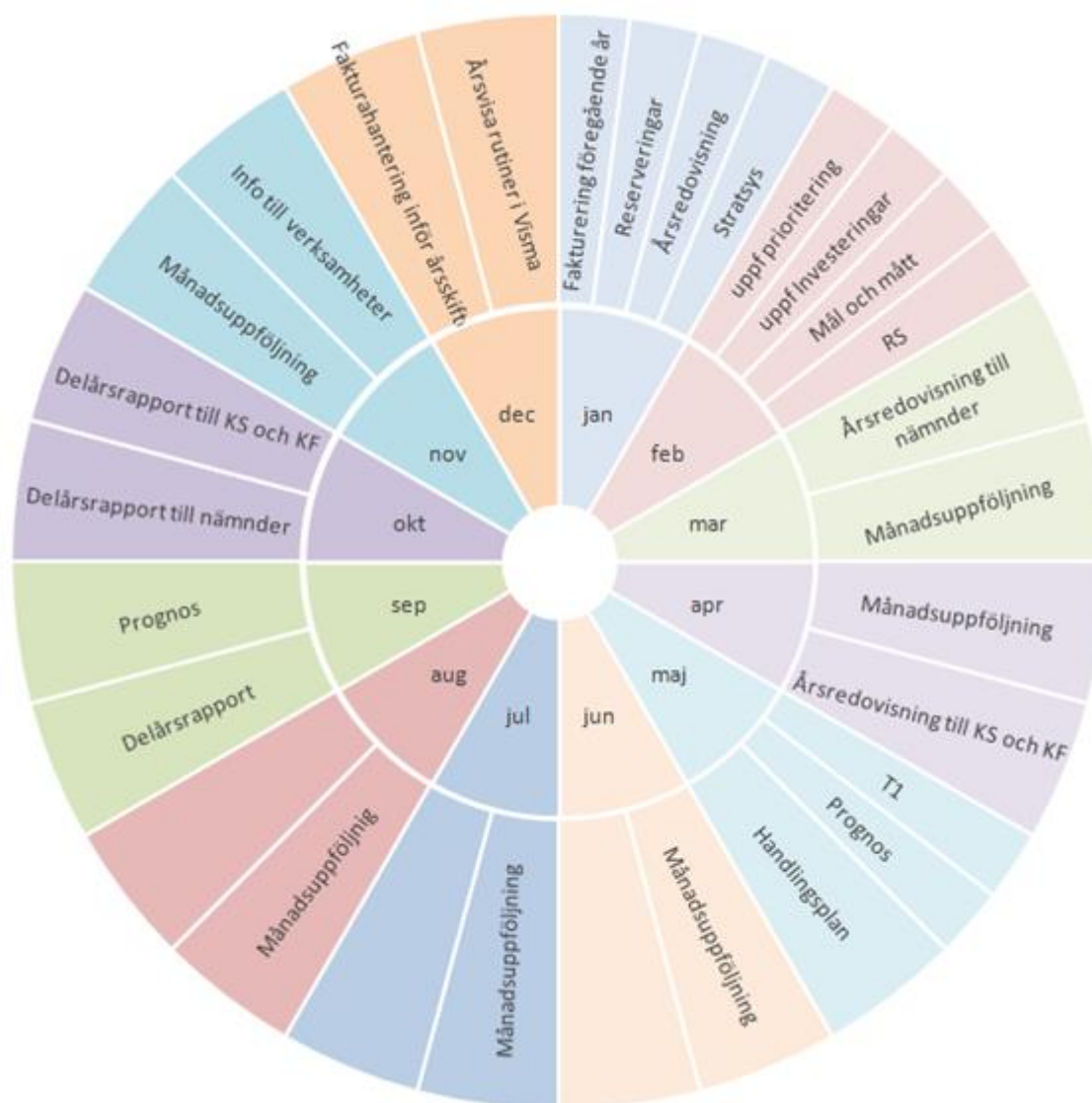
Uppföljning och Intern kontroll

Intern kontroll är ett stöd för att säkerställa att kommunens verksamhet bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Den interna kontrollen styrs i strategidokumentet "Målstyrningsprocess ekonomisk styrning" och "Reglemente Internkontroll"

Nämnder och styrelse ska årligen upprätta en intern kontrollplan. Från januari till november utförs kontroller och åtgärder löpande enligt de strategiska mål som nämnd/styrelse begärt få redovisade i systemet för

uppföljning.

Ekonomisk uppföljning görs april-november via månadsuppföljningar som presenterar årsbudget, tidigare årsutfall och månadens utfall. Det presenteras i systemet för uppföljning samt en presentation på nämnds/styrelsesammanträden. Tertialuppföljningarna presenteras på samma sätt som månadsuppföljning. I tertialuppföljningarna tillkommer en prognos. Tertial 2 presenteras i delårsrapport.

Budgeten är ett styrinstrument för verksamheterna. Innan upphandling, beställning m.m. görs skall respektive verksamhetsansvarig kontrollera huruvida utrymme finns för dessa kostnader i budgeten.

Ifall utfallet för någon verksamhet överskrider budgeten måste vederbörande verksamhetsansvarig vara beredd att inför kommunstyrelsen redovisa anledningen till "överskridandet" och vilka åtgärder som kommer att vidtas för att utfallet för berörd verksamhet framgent under budgetåret skall hålla sig inom tilldelad budget.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning är ett i kommunallagen lagstadgat krav. Kommunerna ska upprätta riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt redovisa finansiella och verksamhetsmässiga mål.

Kommunfullmäktige beslutar om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. För verksamheten ska det anges mål och riktlinjer och för ekonomin beslutas det finansiella mål som är av betydelse för att uppnå en god ekonomisk hushållning.

Verksamhetsmässiga mål

Medborgare

Medborgarnytan ska alltid vara i fokus

Mått	Målvärde
Helhetsbedömning av kommunen. Hur är kommunen som plats att leva och bo på, förväntningar, hur nära ett ideal befinner sig kommunen. Skala 0-100 Källa: Statistiska centralbyrån	90
Bemötande tillgänglighet. Helhetsbedömning av kommunens bemötande, tillgänglighet, kontakt med tjänstemän och personal i kommunen, inflytande och insyn. Skala 0-100	75

Miljö

Ekonomi och miljö ska samverka utifrån ett ömsesidigt beroende, där ekonomisk tillväxt inte får ske till priset av en förstörd miljö. Bjurholms kommuns verksamheter ska präglas av god hushållning med naturresurser och liten miljöpåverkan för en hållbar miljömässig utveckling

Mått	Målvärde
Ekologiska livsmedel Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet under årets 6 första månader. (%) Källa: SKL:s projekt KKik.	16
Renhållning Kommunens sophämtning, tillgänglighet, renhållning och återvinningscentraler. Skala 0-100 Källa: Egen undersökning	70

Jämställdhet och jämlikhet

Jämställdhet och jämlikhet ska råda på alla plan

Heltidsanställda Andel heltidsanställda av de månadsavlönade i kommunen. Andel i (%)Källa: SKR	70
--	----

Finansiella mål

God ekonomisk hushållning i kommunal verksamhet innebär att varje generation kommuninvånare ska bekosta den service som konsumeras och därigenom lämna över en kommun med ett oförändrat finansiellt handlingsutrymme till kommande generationer. Kommunen har 5 finansiella mål:

- Budgeterad resultatnivå. Resultatet ska innehålla en beräknad resultatnivå på minst 1-2 % av skatter och bidrag.
- Långsiktig betalningsförmåga. Soliditeten ska över en längre period, inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning.
- Finansiering av investeringar. Grundprincipen är att investeringar ska finansieras med egna medel. Nyupplåning kan ske när en investering beräknas ha ett positivt driftnetto, dvs. att inga ytterligare skattemedel behöver tillföras driftbudgeten.
- Bjurholms Kommun ska ha en ekonomisk balans
- Betalningsförmåga på kort sikt. Likviditeten bör inte understiga 0,5

Finansiell plan

Resultatnivå för 2023 på 4 698 tkr vilket är 2,5% av skatter och generella bidrag. Den finansiella planen visar att kommunen inte kommer att uppfylla samtliga finansiella mål som kommunfullmäktige beslutat om i "Målstyrningsprocess, ekonomisk styrning 2019–2023", Kommunfullmäktige 2020-06-15 § 21. De mål som inte kommer att uppfyllas är målen om självfinansiering av investeringar och likviditet.

Finansiell analys	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Årets resultat, tkr	4 698	11 268	11 577	3 923
% av skatter och bidrag	2,5	6	6	2
Balanslikviditet, %	44	47		
Soliditet, %	22			
Amortering av låneskuld, %	1	1	1	1
Självfinansieringsgrad, %	17	100	100	100

Budgetförutsättningar

Bjurholms Kommuns skatteunderlag beräknas utifrån de prognoser som Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, ger ut i cirkulär och anvisningar. Kommunens skattesats är oförändrad jämfört med 2021 på 23,15. Kommunens beräknade skatteintäkter och kommunalekonomiska utjämning för budgetåret och de tre kommande planåren redovisas i följande tabell¹.

	2023	2024	2025	2026
Skatteintäkter	117 106	121 429	125 767	130 383
Inkomstutjämning	41 673	42 386	42 967	43 909
Kostnadsutjämning	28 032	25 417	26 345	24 677
Regleringspost	3 713	3 734	3 034	2 331
Strukturbidrag	1 024	1 024	1 023	1 024
Införandebidrag	0	0	0	0
LSS-utjämning	-10 989	-10 989	-10 980	-10 989
Fastighetsavgift	4 797	4 797	4 797	4 797
Summa intäkter	185 356	187 798	192 952	196 131

¹ SKRs cirkulär 22:15

Politiska prioriteringar

Politiska prioriteringar utöver teknisk ram.

Nämnd	Beskrivning	Verksamhet	Summa
SOCIALNÄMND	Befintlig verksamhet	510 Vård och omsorg om äldre	4 700
SOCIALNÄMND	Personal Systemansvar	510 Vård och omsorg om äldre	250
SOCIALNÄMND	Täckning för 3,0 Ec + 1,0 administratör	510 Vård och omsorg om äldre	120
SOCIALNÄMND	Socialsekreterare, resurs	510 Vård och omsorg om äldre	510
SOCIALNÄMND	Arbetskor	510 Vård och omsorg om äldre	200
SOCIALNÄMND	Teknisk utveckling	510 Vård och omsorg om äldre	100
UTBILDNINGSNÄMND	Andelen halvklasstimmar (personaltätthet)	440 Grundskola inkl elevhälsa	2 768
UTBILDNINGSNÄMND	Kompassen	443 Grundsärskola	875
UTBILDNINGSNÄMND	Vuxenutbildning	470 Grundläggande vuxenutbildning	100
UTBILDNINGSNÄMND	Vuxenutbildning och SFI	476 Svenska för invandrare	475
UTBILDNINGSNÄMND	Språkutveckling	440 Grundskola inkl elevhälsa	206
UTBILDNINGSNÄMND	Gymnasieskolan	450 Gymnasieskola	832
KOMMUNSTYRELSE	Facklig samverkan	920 Gemensamma verksamheter	270
KOMMUNSTYRELSE	Räddningstjänst, rekrytering	270 Räddningstjänst	430
KOMMUNSTYRELSE	Förvaltningsfastigheter	910 Gemensamma lokaler	550
KOMMUNSTYRELSE	Industri och hantverkshus	800 Arbetsområden och lokaler	1 400
KOMMUNSTYRELSE	Gator och vägar	249 Väg- och järnvägsnät, parkering	500
KOMMUNSTYRELSE	Enskilda vägar	249 Väg- och järnvägsnät, parkering	900
KOMMUNSTYRELSE	Parker och lekplatser	250 Parker	180
KOMMUNSTYRELSE	Idrotts- och fritidsanläggningar	340 Idrotts- och fritidsanläggningar	550
KOMMUNSTYRELSE	Flyktingmottagande	600 Flyktingmottagande	600
KOMMUNSTYRELSE	Föreningsstöd	300 Allmän fritidsverksamhet	70
KOMMUNSTYRELSE	Feriearbete	610 Arbetsmarknadsåtgärder	150
KOMMUNSTYRELSE	Översiktsplan	920 Gemensamma verksamheter	1 000
KOMMUNSTYRELSE	Leader	220 Näringslivsbefrämjande åtgärder	90
UTBILDNINGSNÄMND	Rubinen kapitaltjänst	440 Grundskola inkl elevhälsa	250

Fördelning av budgetramar för styrelse och nämnder.

Nämnd	Budget 2023
Kommunstyrelse	25 887
Miljö- och byggnämnd	3 170
Kultur- och utbildningsnämnd	81 515

Balanskrav

Balanskravet är ett lagstadgat krav som kommunen måste uppfylla enligt kommunallagen. Balanskravet innebär i korthet att kommunen ska besluta om en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om resultatet ändå blir negativt i bokslutet är huvudprincipen att underskottet ska kompenseras med motsvarande överskott inom de tre kommande åren. Det finns ett undantag från principen. Kommunfullmäktige kan med hänvisning till synnerliga skäl besluta om att inte återställa hela eller delar av ett underskott. Dessa ska tydligt specificeras i förvaltningsberättelsen i årsredovisningen.

Planen för 2023–2026 uppfyller kravet på balans samt planen för att återställa tidigare års underskott.

Balanskravsutredning tkr	2 023	2 024	2 025	2026
Årets resultat	4 698	11 268	11 577	3 923
Realisationsvinster	0	0	0	0
Realisationsförluster	0	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjustering	4 698	11 268	11 577	3 923
Reservering av medel till resultatutjämnings- reserv	0	0	0	0
Användning av medel från resultatutjämnings- reserv	0	0	0	0
Balanskravsresultat	4 698	11 268	11 577	3 923

I balanskravsutredningen innehåller resultatet för plan-åren resultatet som skall vara minst 1-2% av skatter och bidrag. Resultatet skall även inkludera 3 000 tkr per år till återställande av tidigare års underskott. Nedan exempel på fördelning resultat och prioriteringar för plan-åren där det är beräknat ett resultat på 6% 2024–2025 och 2% för år 2026, kommunen skulle behöva ett resultat på 6 % under två år för att bygga upp likviditeten och börja självfinansiera delar av investeringarna.

Exempel fördelning resultat plan-år			
Belopp i tkr	2 024	2 025	2026
Resultat	11 268	11 577	3 923
Prioriteringar	4 671	4 615	1 238

Kommunen innehar även en resultatutjämningsreserv (RUR) på 304 tkr. Bjurholms Kommun har inte för avsikt att avsätta medel till RUR under de år som kommunen återställer tidigare års underskott. Medel från RUR kan användas om följande två kriterier är uppfyllda:

1. Utvecklingen av årets skatteunderlag i riket ska understiga den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren (enligt SKL:s beräkningar)
2. Balanskravsresultatet är negativt.

Väsentliga personalförhållanden

Konkurrensen om arbetskraft är fortsatt stor och kommunen står inför stora rekryteringsutmaningar. För att säkra framtida kompetensförsörjning finns behov att utveckla arbetet med att bli en mer attraktiv arbetsgivare och skapa attraktiva arbetsplatser i kommunen. Det skapar förutsättningar att rekrytera och behålla kompetenta medarbetare. Arbetet inkluderar att utveckla och förbättra arbetsmiljön för friska arbetsplatser, skapa förutsättningar för chefer och arbetsledare att utöva ett gott ledarskap, öka andelen heltider samt erbjuda marknadsmässiga och konkurrenskraftiga löner. Identifierade bristyrken är behöriga lärare, behöriga förskollärare, sjuksköterskor, undersköterskor och socialsekreterare.

Arbetet med Bjurholm satsar friskt fortlöper, ett utvecklingsarbete med syfte att skapa ett långsiktigt, hållbart och mer proaktivt arbetssätt kring arbetsmiljö. Arbetet grundar sig i ett antal gemensamma friskfaktorer där målet är att uppnå en friskare och mer hälsosam organisation med sänkt sjukfrånvaro och på sikt bibehållen låg sjukfrånvaro. Målsättningen på övergripande nivå är att sjuktalen för hela organisationen ska understiga

fem procent på årsbasis. Det är viktigt att utvecklingsarbetet med arbetsmiljön håller över tid för att få arbets sättet till en del i det vardagliga arbetet.

Fortsatt satsning planeras för den gemensamma chefs- och ledarutbildning som tagits fram i samverkan med kranskommunerna. Utbildningens syfte är att ge ökade kunskaper kring organisations- och ledarskapsfrågor samt stärka och utveckla chefs- och ledarskapet.

Arbetsgivaren fortsätter även planeringen för att öka andelen heltider inom Kommunals organisationsområde, med utgångspunkt i central överenskommelse om "heltid som norm".

Förväntad utveckling

Pandemin har under två års tid bidragit till en utveckling av nya arbetssätt. Det handlar bland annat om att kunna utföra arbetet på distans som har skapat nya tankesätt om var man kan bo i förhållande till vart arbetet är lokaliserat. Det har påverkat flyttmönster mellan kommunerna. I mer än 100 kommuner har befolkningen minskat mellan mars 2020 och juni 2021, och i många kommuner noteras en betydligt långsammare ökning av befolkningen än vanligt. Samtidigt har ett relativt stort antal personer bytt folkbokföringsadress till sina fritidshus, vilket har gjort att många turistorter vuxit snabbt befolkningsmässigt. Ett antal kommuner med lite längre pendlingsavstånd till städer har samtidigt vuxit snabbt under pandemin, vilket påverkar utvecklingen i storstäder och större städer.

Största utmaningen för Bjurholms kommun har varit att kunna erbjuda bostäder. Om utvecklingen kommer att stå sig framöver är svårt att veta. Bjurholms kommun har en geografiskt strategisk placering i förhållande till Umeå och kommer behöva anpassa sig. Det är viktigt att den fysiska planeringen med översiktsplanen ses över och att planera budgetarna de kommande åren utifrån de nya flyttmönstren. Det handlar om att uppdatera behovet av bostäder, investeringsplaner liksom kostnader och skatteintäkter. Bjurholms kommun har ett åldrande fastighetsbestånd. Det gäller både kommunens egna verksamhetslokaler och bostadsfastigheter. En genomlysning av bostadsverksamheten har genomförts under 2021. Denna lämnar ett tydligt besked om att verksamheten har haft låga hyror i förhållande till att klara av underhållsbehovet, vilket medfört ett bristande underhåll under en lång tid. En effekt av detta har inneburit att kommunen avyttrar några av fastigheterna. Mest troligt kan ytterligare försäljningar ske under kommande år samtidigt som kommunen ser ett behov av att tillskapa fler bostäder för att få en ökad inflyttning och ökade skatteintäkter.

I hela riket kan vi se en arbetskraftsbrist framgent. Detta har att göra med en låg befolkningstillväxt. Till största del gäller det grupperna barn och unga som beräknas minska och befolkningen i arbetsför ålder som långsamt ökar. Den grupp som ökar snabbast de närmaste tio åren, även i antal räknat, är personer över 80 år. Förutom arbetsmarknadsinsatser ställer det krav på kommuner och regioner att förändra arbetssättet och i högre grad använda tekniska lösningar som ger invånarna möjlighet att själva göra delar av de tjänster som annars kräver personella resurser. En ökad samverkan över kommungränserna är nödvändig främst för små kommuner.

För en ekonomi i balans som Bjurholms kommun har haft svårt att klara av de senaste åren har ett omställningsarbete pågått under några år. Det handlar om att genomföra förändringar inom kärnverksamheterna äldreomsorg och förskola. Där förändringsarbetet handlar om att hitta bättre rationella lösningar för lokalutnyttjandet vilket ger effektiviseringar i verksamheterna. Bjurholms kommun har inte ett ökat behov av boendeplatser för äldre vilket gör att hela äldreomsorgen med vård och omsorgsboendena kan förläggas under samma tak. Samma gäller förskolans verksamhet. Detta i kombination i en gemensam byggnad samtidigt som behovet av all matproduktion med skolmatsal förläggs i samma byggnad vilket ger stora förutsättningar för en effektivare verksamhet. Det skapar dessutom bättre arbetsmiljö för brukare och personal med bättre anpassade lokaler. Man uppnår en fastighet som är bättre energi- och miljömässigt rustad för att nå en ekonomi i balans och en utveckling för Bjurholm.

Budgetrapporter

Resultatbudget

BJURHOLM RESULTATBUDGET (TKR)	BUDGET 2023	PLAN 2024	PLAN 2025	PLAN 2026
Avskrivningar	11 700	12 275	12 842	13 009
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-179 008	-169 409	-173 054	-187 280
Skatteintäkter	117 106	121 429	125 767	130 383
Generella statsbidrag och utjämning	68 250	66 369	67 185	65 748
VERKSAMHETENS RESULTAT	6 348	18 388	19 539	8 483
Finansiella intäkter	150	150	150	150
Finansiella kostnader	-1 800	-2 600	-3 497	-3 472
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POS- TER	4 698	15 938	16 192	5 161
Extraordinära poster	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	4 698	15 938 ²	16 192 ³	5 161 ⁴

---

² Inkl prioriteringar

³ Inkl prioriteringar

⁴ Inkl prioriteringar

Balansbudget

TILLGÅNGAR	
Anläggningstillgångar	
Immateriella anläggningstillgångar	0
Materiella anläggningstillgångar	
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	249 824
Maskiner och inventarier	
Finansiella anläggningstillgångar	2 927
Summa anläggningstillgångar	252 751
Omsättningstillgångar	
Förråd	200
Fordringar	8 828
Kassa och bank	6 893
Summa omsättningstillgångar	15 921
SUMMA TILLGÅNGAR	268 672
EGET KAPITAL OCH SKULDER	
Eget kapital	
Ingående eget kapital	-54 080
Periodens/årets resultat	-4 698
Summa eget kapital	-58 778
Avsättningar	
Avsättning för pensioner	-3 200
Andra avsättningar	0
Summa avsättningar	-3 200
Skulder	
Långfristiga skulder	-170 694
Kortfristiga skulder	-36 000
Summa skulder	-206 694
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	-268 672

Investeringsbudget

Projekt	Investering	Summa tkr 2023	Summa tkr 2024	Summa tkr 2025	Summa tkr 2026
54	Nyckelfria lås	300			
50	Inventarier	150			
40	Fastighetens mindre renoveringar/underhåll och inventarier till verksamheterna (400 tkr)	400			
40	Inventarier Rubinen (kompletterade efter renovering)	250			
40	Färdigställande av Rubinen	5 000			
41	IKT. Löpande inköp och utbyte av it årlig investering enligt utbytesplan för utrustning i IT-strategi (elevdatorer, programvaror, projektorer mm)	415			
40	Castorköket	250			
60	VA verket	750	750	750	
66	VA-ledningar	1 000	1 000	1 000	1 000
30	Gator	1 000	1 000	1 000	1 000
78	Industrifastigheter	1 150	3 000		
74	Industrifastigheter/ÅVC	12 000			
87	Fastigheter	1 200			
81	Bostadsfastigheter	2 500			
76	Förvaltningsfastigheter	1 900			
27	Räddningstjänst, lokal	30 000			
27	Räddningstjänst, brandhjälm	71			
27	Räddningstjänst, larmställ	180			
Total		58 516	5 750	2 750	2 000

Kassaflödesanalys

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	
Årets resultat	4 698
Justering för ej likviditetspåverkande poster	0
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgång	11 700
Försäljning	0
Avsättning till pensioner	-53
Upplösning av bidrag till infrastruktur	0
Övriga likviditetspåverkande poster	0
Minskning av avsättningar pga. Utbetalningar	0
Ökning (-) / minskning (+) av periodiserade anslutningsavgifter	0
Ökning (-) / minskning (+) av bidrag till investeringar	0
Ökning (-) / minskning (+) av förråd och lager	0
Ökning (-) / minskning (+) av fordringar	0
Ökning (+) / minskning (-) av kortfristiga skulder	0
Medel från den löpande verksamheten	16 345
INVESTERINGSVERKSAMHETEN	
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-58 516
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	
Ökning långfristiga fordringar	
Medel från investeringsverksamheten	-58 516
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	
Nyupptagna lån	50 000
Ökning av skulder för finansiell leasing	
Amortering av skuld	-1 500
Medel från finansieringsverksamheten	48 500
PERIODENS KASSAFLÖDE	
Likvida medel vid årets början	6 893
LIKVIDA MEDEL VID PERIODENS SLUT	13 222